

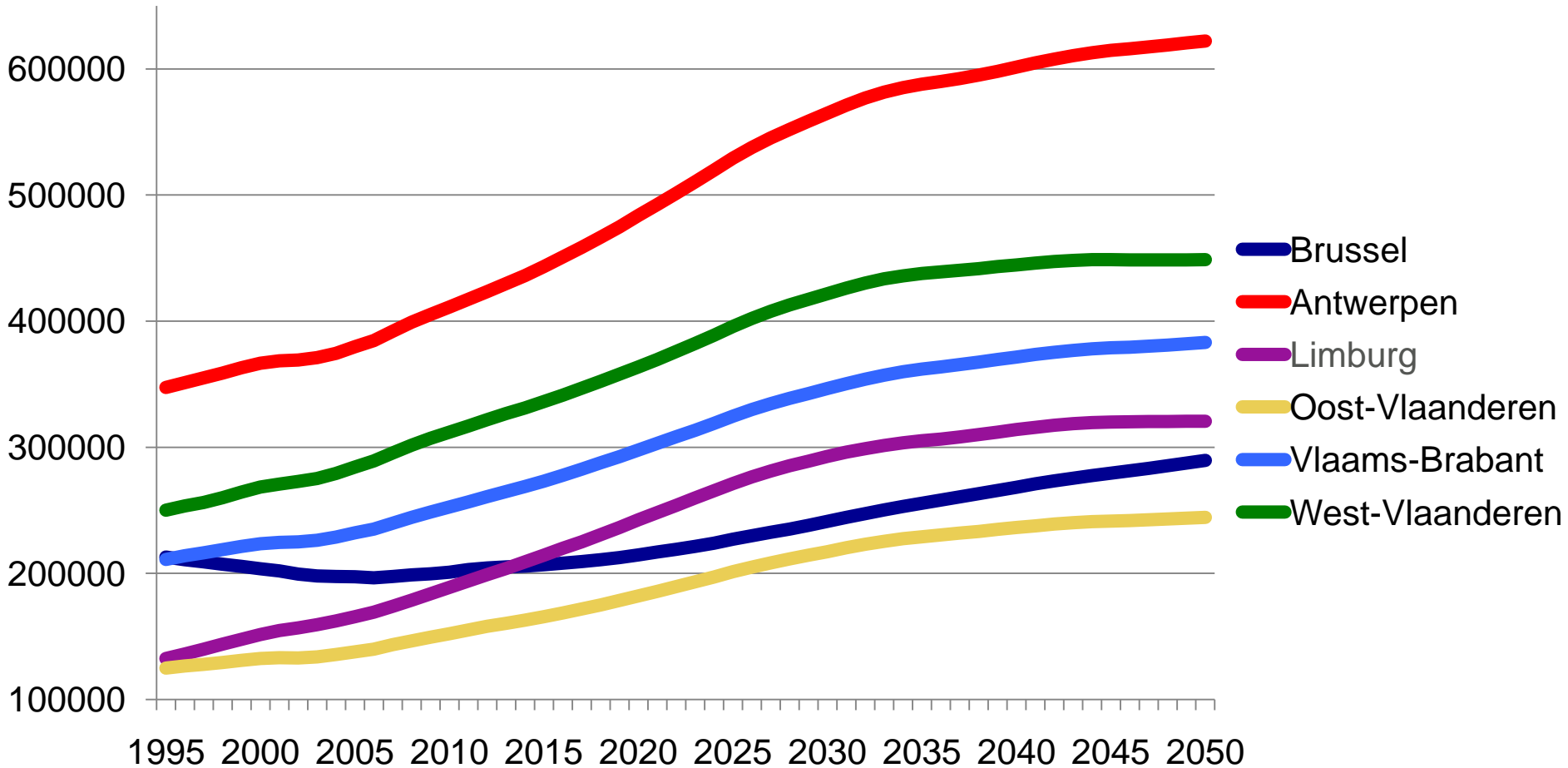
Belgian Ageing Studies 10 jaar onderzoek door en voor ouderen

Dominique Verté, Nico De Witte, Liesbeth De Donder, Sarah Dury, An-Sofie Smetcoren, Dorien Brosens, Emily Verté, Sofie Van Regenmortel, Deborah Lambotte, Daan Duppen, Bram Fret

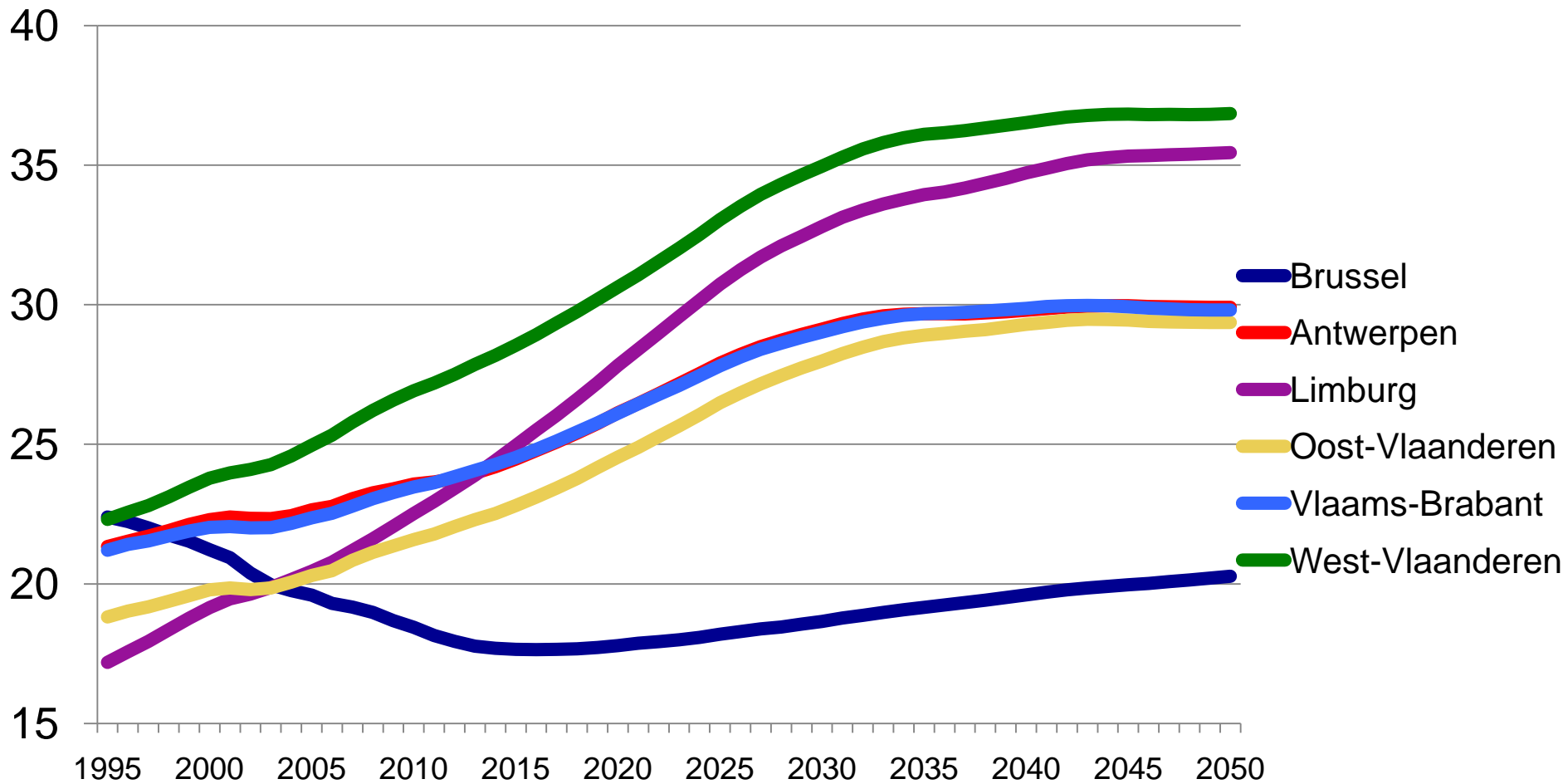

1. Vergrijzing

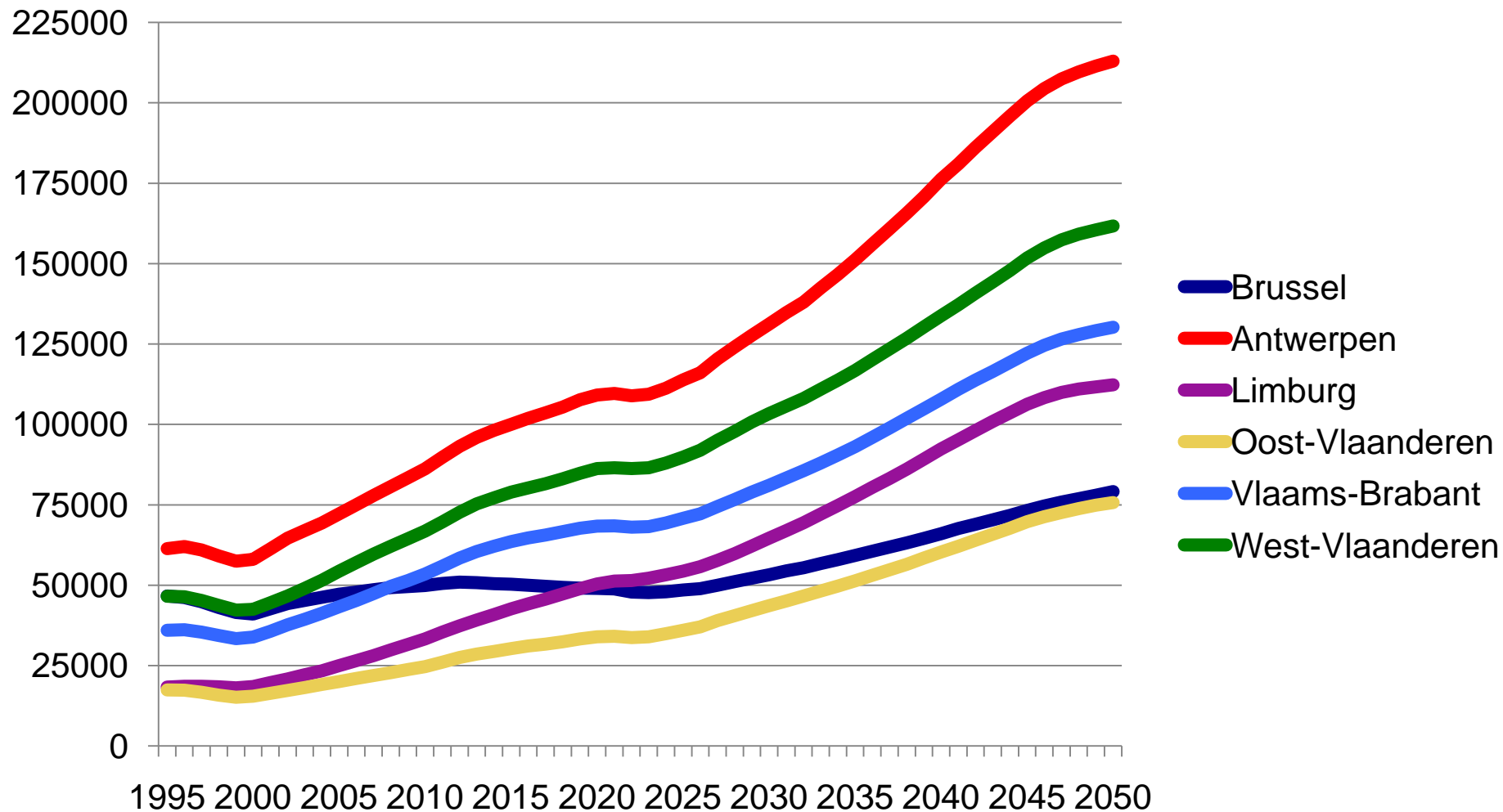
Aantal 60+

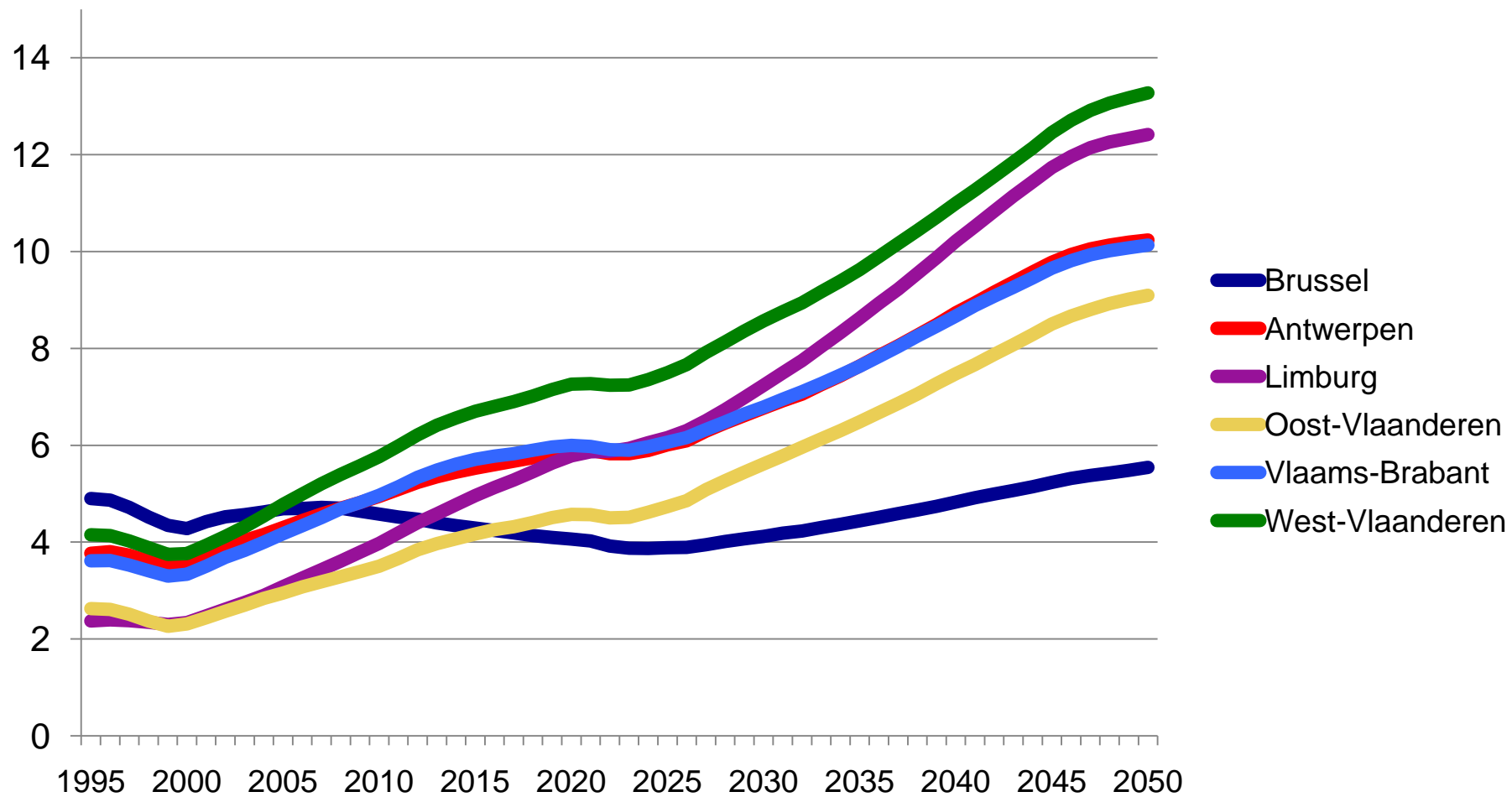
Percentage 60+

Aantal 80+

Percentage 80+

2. Het ouderenbehoefteonderzoek

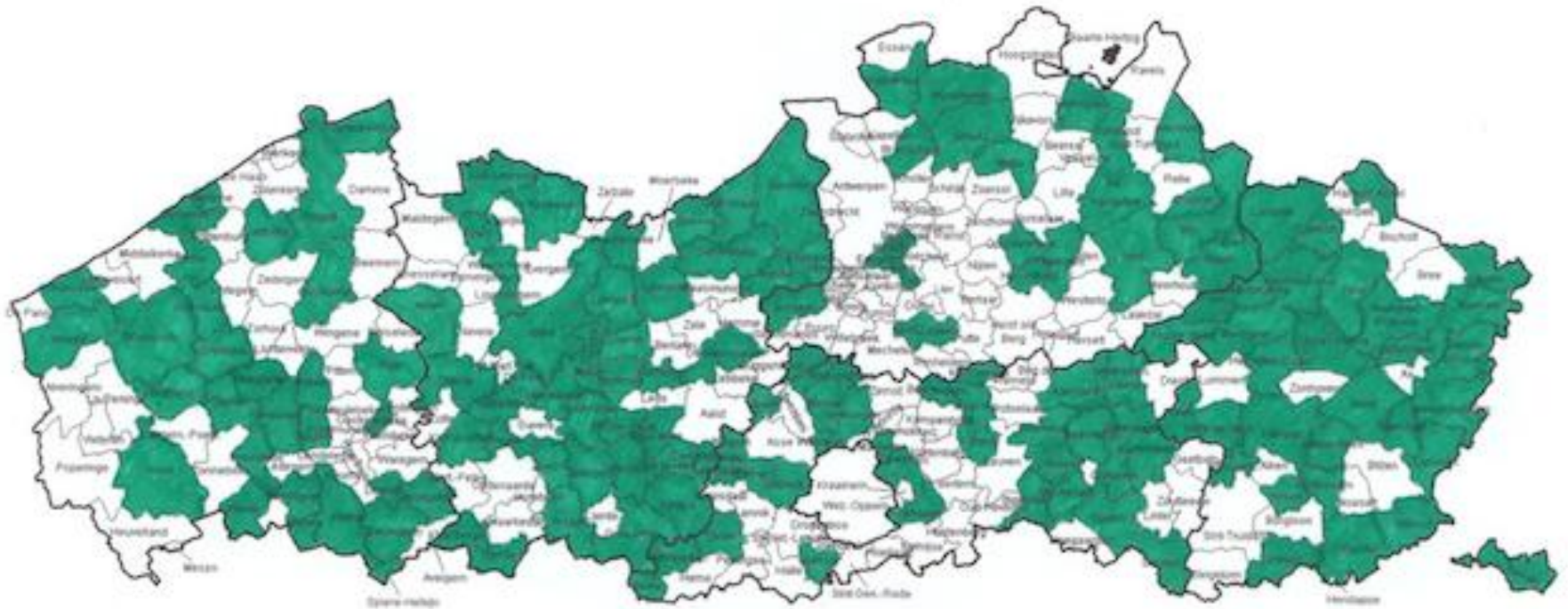
1. Achtergrond

- Negatieve perceptie op ouder worden / ouderen
- Weinig actieve politieke participatie
- Nood aan versterken van empowerment
 - Ouderen erkennen als actoren in sociale verandering
 - Ouderen betrekken in de praktijk, in het werkveld, in beleid, in onderzoek
 - Vooral belangrijk op lokaal niveau
- Vlaams decreet 2004
 - ‘De stimulering van een inclusief Vlaams ouderenbeleid en beleidsparticipatie van ouderen’

2. Evolutie

- 2002: ontwikkeling van het decreet
 - Vlaamse gemeenten S.O.S.
- 2003: ontwikkeling van de studie met een aantal partners
 - Totaalpakket om behoeften van 60+ te meten
 - De bekomen data kunnen helpen bij het opstellen van een ouderenbeleidsplan
- 2004-2005:
 - Pilot-studie in 11 West-Vlaamse gemeenten
- 2005-2006
 - Ook andere provincies stappen in het verhaal
- 2014

Deelnemende gemeenten

3. Doelstellingen

1. Behoeften inschatten bij ouderen op lokaal vlak
2. Handvatten aanreiken voor lokaal beleid
 - Aanzet geven tot een ouderenbeleidsplan
 - Evidence based policy
3. Ouderen activeren in functie van de constructie van de lokale samenleving
4. Ondersteuning bieden bij het creëren van leeftijdsvriendelijke steden en gemeenten

4. Kernaspecten

- Samenwerking
 - gemeente/OCMW/ouderenadviesraad/oudere vrijwilligers/provincie/onderzoeksteam
- Peer-research
 - Onderzoek voor en door ouderen
 - 80 000 ouderen → 8000 vrijwilligers
- Inclusief ouderenbeleid
 - Meer dan zorg
 - (Maar: lange vragenlijst)

3. BAS-enquête

1. Methode

- Online enquête
 - Midden februari 2015 uitgestuurd naar 158 gemeenten
 - 95 gemeenten hebben de enquête minstens 1 keer ingevuld

2. Tevredenheid

Algemene tevredenheid	%
Zeer ontevreden	4.2
Ontevreden	3.1
Tevreden	65.6
Zeer tevreden	27.1

2. Tevredenheid

Evaluatiecategorie	1-2-3	4-5	6-7	8-9-10
Draaiboek	1.2%	10.4%	29.1%	69.3%
Participatie van ouderen	3.4%	7.9%	31.4%	57.3%
Werking van de gemeentelijke stuurgroep	4.5%	12.6%	32.1%	50.5%
Rekrutering van vrijwilligers	4.7%	7%	38.3%	50%
Begeleiding van de onderzoeksbegeleiders	3.6%	8.4%	31.3%	56.6%
Opleiding van de gemeentelijke vrijwilligers	1.2%	13%	31.8%	54.1%
Behandelde thema's in de vragenlijst	3.4%	6.7%	24.8%	65.2%

2. Tevredenheid

Evaluatiecategorie	1-2-3	4-5	6-7	8-9-10
De lengte van de vragenlijst	15.1%	21%	40.7%	23.3%
Tijdsduur van het hele onderzoeksproces	11.8%	14%	54.1%	21.2%
Inbrengen van de onderzoeksgegevens	4.7%	25.8%	36.5%	33%
Presentatie van de onderzoeksresultaten	1.2%	9.6%	11.7%	67.4%
Vertaling van cijfers naar beleidsdoelstellingen	7.2%	13.2%	38.6%	38.6%
Ontwikkeling ouderenbeleidsplan	8.8%	12.7%	40.6%	38%
Deelname ouderen aan de beleidsplanning	7.2%	21.4%	40.5%	31%
Deelname van de stakeholders aan de beleidsplanning	11.3%	17.5%	46.3%	25.1%

3. Beleidsinitiatieven

Heeft het ouderenbehoefteonderzoek aanleiding gegeven tot beleidsinitiatieven?	%
Ja	73.5
Nee	12.2
Ik weet het niet	14.3

3. Beleidsinitiatieven

Domein	%	Domein	%
Informatie door gemeente	38%	Woonvoorzieningen voor ouderen	29.1%
Informatie door OCMW	40.9%	Dienstverlening door gemeente	32.7%
Informatie door politie	10.9%	Dienstverlening OCMW	42.7%
Tegemoetkomingen door gemeente	20%	Gezondheid	30.9%
Tegemoetkomingen door OCMW	21.8%	Welzijn	35.5%
Jeugd,cultuur, sport en leefmilieu	11.8%	Huisvesting	17.3%
Veiligheid	20%	Verkeer en mobiliteit	30.9%
Onderwijs	1.8%	Toegankelijkheid van gebouwen	26.4%
Ruimtelijke ordening	10.9%	Vrijtijdsactiviteiten	38.2%
Lokale economie	0%	Feest senioren	19.1%
Subsidie aan verenigingen	13.6%	Financiën en begroting	8.2%

3. Beleidsinitiatieven

Partners betrokken bij opmaak ouderenbeleidsplan	%
Ambtenaren	49.1%
Individuele ouderen	20.9%
Ouderenadviesraad	50%
Jeugdraad	0%
Cultuurraad	2.7%
Artsen	0.9%
Dienstenorganisaties/dienstverleners	22.7%
Zorgorganisaties/zorgverstrekkers	19.1%
Ik weet het niet	7.3%

4. Toekomst?

In de toekomst 2^e keer een ouderenbehoefteonderzoek doen?	%
Zeker niet	2.2%
Eerder niet	40.2%
Eerder wel	10.9%
Zeker wel	21.7%
Ik weet het niet	25%

4. Toekomst?

De mate waarin de gemeenten nood aan ondersteuning heeft om vanuit de resultaten van het ouderenbehoefteonderzoek een beleid uit te stippelen	%
Zeker niet	1.1%
Eerder niet	35.9%
Eerder wel	50%
Zeker wel	13%

4. Toekomst?

Type ondersteuning	%
Vorming	29.1%
Studiedag	32.7%
Persoonlijke coaching	29.1%
Andere:	8.2%

Belgian Ageing Studies

10 jaar onderzoek voor en door ouderen

4. 10 jaar BAS- onderzoek

Opbouw boek

- Deel 1: BAS 2004-2014
- Deel 2: Onderzoeksthema's in het ouderenbehoefteonderzoek
 - Maatschappelijke participatie
 - Woonsituatie en buurt
 - Gezondheid, zorg en hulpverlening
 - Sociaal welbevinden
- Deel 3: Participatie en Innovatie
 - Sociale en zorginnovatie: evidence-based practices
 - Participatieve methodieken en projecten
 - Ouder worden in woonzorgcentra
- Deel 4: BAS in de wereld

Hartelijk dank!

what's
next?

BAS: Vooruitblik & mogelijkheden in de toekomst

Nico De Witte, Dominique Verté, Liesbeth De Donder, Sarah Dury,
An-Sofie Smetcoren, Dorien Brosens, Emily Verté, Sofie Van
Regenmortel, Deborah Lambotte, Daan Duppen, Bram Fret

Inhoud

- Presentatie van de resultaten
- Standaardrapportering
- Ondersteuning procesbegeleiders opstellen beleidsplan na het behoefteonderzoek

Presentatie resultaten

- **Wanneer?**
 - Gegevens doorsturen
 - Controle steekproef
- **Wat?**
 - Greep uit de resultaten van de gemeente
 - Vergelijking met vorige meting(en)
 - Benchmark tov provinciale cijfers en Vlaamse cijfers

Presentatie resultaten

- Doelstelling?
 - Voorstellen resultaten aan alle betrokkenen
 - Vrijwilligers
 - Geïnteresseerden
 - Gemeentelijke ambtenaren
 - Beleidsvoerders (schepenen, OCMW voorzitter, burgemeester...)
 - Pers
 - Sterke punten & uitdagingen

Presentatie resultaten

- ~~Doelstelling?~~
 - ~~Evaluatie van de resultaten~~
 - Vergelijking met andere gemeenten

Voorbeelden

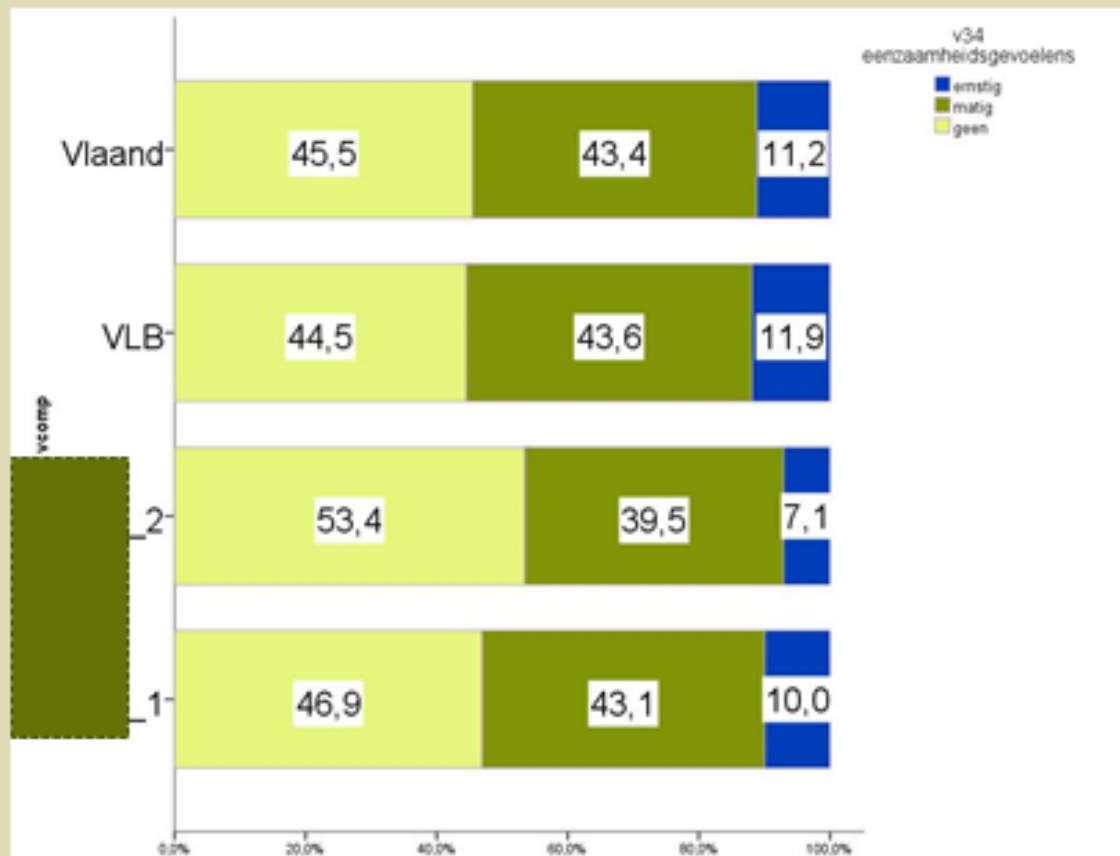
		A'pen	VL
geen	13,5%	17,3%	14,9%
matig	47,6%	47,7%	43,4%
ernstig	38,9%	35,1%	41,7%

Voorbeelden

contacten in de wijk

Voorbeelden

Inhoud

- Presentatie van de resultaten
- **Standaardrapportering**
- Ondersteuning procesbegeleiders opstellen beleidsplan na het behoefteonderzoek

Standaardrapportering

- Wat?
 - Becommentarieerde resultaten en analyses
 - Resultaten huidige meting t.o.v. vorige meting(en)
 - Resultaten huidige meting t.o.v. Benchmark provincie en Vlaanderen
 - Resultaten van de verschillende wijken/deelgemeenten

Standaardrapportering

- Wat?

- Becommentarieerde resultaten en analyses op de gegevens laatste meting
- Alle variabelen en schaalconstructies (bv. eenzaamheid, onaangepastheid van de woning ...) t.o.v.:
 - Leeftijd, geslacht, partnerschap, inkomen, rondkomen met inkomen, verhuisd afgelopen 10 jaar
 - Wijken/deelgemeenten

Standaardrapportering

- Doelstelling?
 - Analyses in detail
 - Contextualisering van de resultaten

- Vorm?
 - Boek: 258 blz.

Inhoud

- Presentatie van de resultaten
- Standaardrapportering
- Ondersteuning procesbegeleiders opstellen beleidsplan na het behoefteonderzoek

Ondersteuning procesbegeleiders

- Doelstellingen?
 - Proces begeleiden
cijfers naar beleidsadviezen
 - Contextualiseren van de resultaten
- Hoe?
 - Train the trainer

Methodologie

- Afleveren resultaten behoefteonderzoek ter bestudering
- Voorbereidende vergadering
 - Leden schepencollege incl. OCWM voorzitter
 - Ambtenaren
 - Voorzitter SAR
 - Geïnteresseerde ouders/experten sociaal beleid

Stuurgroep

- Oprichting stuurgroep (10 personen)
 - Contextualisering
 - Prioriteiten vastleggen
 - Thematische clusters (cf. standaardrapport)
 - Samenstellen thematische werkgroepen
 - Uitnodigingen

Thematische werkgroepen

- Werken tijdens een aantal vergaderingen binnen een bepaalde thematische cluster
 - Vaststelling >>>>> >>>> adviezen

- **Stuurgroep**
 - Verzamelen
 - Doelstellingen en prioriteiten

- **Participatiemoment**
 - Toelichting voor een breder publiek

Hartelijk dank!